U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **H. S.**, zast. JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou, se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2011, č. j. 49 Az 29/2011 – 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna zástupkyni stěžovatelky JUDr. Aleně Lněničkové, advokátce, **se stanoví** ve výši 4800 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze shora označeným rozsudkem zamítl žalobu, jíž se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-94/LE-BE02-BE03-2011, ze dne 18. 5. 2011, a rozhodl dále, že žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaný rozhodl, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany se zamítá jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť žalobkyně svou žádost o udělení mezinárodní ochrany podala pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas kasační stížnost, v níž požádala o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti. S ohledem na tento návrh krajský soud stěžovatelce usnesením ze dne 14. 12. 2011, č. j. 49 Az 29/2011 – 36, ustanovil pro řízení o kasační stížnosti zástupkyni JUDr. Alenu Lněničkovou, advokátku.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovatelce již jednou poskytnuta individuálním projednáním její věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatelky, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatelky.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností od 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotněprávní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104

s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatelka jako důvod přijatelnosti kasační stížnosti uvedla, že žalovaný se nevypořádal s tím, zda skutečně žije v České republice se svým přítelem, plánují sňatek a v důsledku rozhodnutí žalovaného by došlo k rozpadu tohoto vztahu. V kasační stížnosti, kterou posléze doplnila prostřednictvím ustanovené zástupkyně podáním ze dne 28. 12. 2011, označila důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a vyjádřila přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany uvedené v § 14a zákona o azylu a pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Namítala, že prokázala důvodné obavy, že ji v případě návratu do vlasti hrozí nebezpečí vážné újmy spočívající ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti. Zdůraznila, že ji k odchodu z vlasti přinutily především vážné ekonomické problémy, které postihly také její dceru. V České republice žije s přítelem rumunské národnosti, který zde má povolen dlouhodobý pobyt a plánuje s ním sňatek. Vyjádřila přesvědčení, že v průběhu správního řízení uvedla dostatečné množství skutečností, na základě kterých ji měla být poskytnuta mezinárodní ochrana. Žalovanému vytkla, že nesprávně zhodnotil provedené důkazy, nedostatečně se vypořádal se všemi okolnostmi případu a nehodnotil je ve vzájemných souvislostech. Podle názoru stěžovatelky žalovaný nepostupoval tak, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Rovněž namítala, že skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, nemá oporu ve spise, neboť žalovaný neověřil její tvrzení a pouze konstatoval, že podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je účelové, s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalovaný se měl především zabývat otázkou, zda se stěžovatelka na území České republiky zdržuje kvůli svému příteli a měl si toto tvrzení ověřit. Rovněž se měl zabývat tím, zda v jejím případě nejsou dány podmínky pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2011, č. j. 49 Az 29/2001 – 24 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud v kasační stížností napadeném rozsudku konstatoval, že ve správním řízení bylo bezpečně prokázáno, že žalobkyně v zemi původu nebyla politicky činná, neměla žádné potíže se státními orgány a nesplňuje tedy podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu uvedené v § 12 zákona o azylu. Krajský soud shledal, že žalovaný postupoval správně, když se omezil pouze na zkoumání splnění podmínek

obsažených v ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu. Z obsahu správního spisu totiž zjistil, že žalobkyně na území České republiky pobývala rok a půl nelegálně, což ostatně sama potvrdila. První správní vyhoštění na dobu 6 měsíců bylo žalobkyni uloženo dne 24. 8. 2010. Zároveň s tímto správním vyhoštěním jí byla stanovena lhůta k vycestování do 5. 9. 2010. Žalobkyně byla rovněž poučena o možnosti podat žádost o udělení mezinárodní ochrany. Správní vyhoštění však žalobkyně nerespektovala, nevycestovala a dál se na území České republiky zdržovala nelegálně. Po jejím zadržení dne 20. 4. 2011 byla umístěna do zařízení pro zajištění cizinců. O mezinárodní ochranu požádala až poté, co jí bylo rozhodnutím ze dne 25. 4. 2011, č. j. KRPA – 25540/ČJ-2011 uloženo druhé správní vyhoštění na dobu jednoho roku. Žalovaný tak podle krajského soudu dospěl ke správnému závěru, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění.

Krajský soud se ztotožnil též s názorem žalovaného, který ve vztahu k možnému udělení doplňkové ochrany žalobkyni uvedl, že žalobkyni žádná vážná újma v případě návratu do země původu nehrozí, neboť případné ekonomické problémy nelze považovat za vážnou újmu. Při jednání před žalovaným, v žalobě a ani při soudním jednání žalobkyně žádné hrozící nebezpečí v zemi původu nezmínila. Ostatně skutečnost, že žalobkyni v její vlasti nehrozí žádné nebezpečí, potvrzuje také obsah informací o zemi původu.

Námitky stěžovatelky uváděné v kasační stížnosti považuje Nejvyšší správní soud za nepřijatelné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i krajského soudu, kde se oba tyto orgány s relevantními skutečnostmi vypořádaly.

Stěžovatelka do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že důvodem jejího odjezdu z vlasti byla snaha vydělat finanční prostředky a po finanční stránce pomoci své dceři. Z uvedeného je tak podle Nejvyššího správního soudu zřejmé, že ekonomické problémy představovaly pro stěžovatelku impuls k vycestování ze země původu.

K ekonomickým problémům žadatelů o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již mnohokrát vyjádřil, srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 – 64, v němž vyslovil, že „*obtíže žadatele o azyl, spočívající v nemožnosti splácení dluhu soukromým osobám v zemi původu, nelze bez přistoupení dalších zvláštního zřetele hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“ Také je možno odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 – 43, dle kterého „*v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) a skutečnost, že politický režim v jeho domovském státě neumožnil žadateli jeho politický rozvoj, nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“

V případě poukazu stěžovatelky na skutečnost, že v České republice žije s přítelem rumunské národnosti, který zde má povolen dlouhodobý pobyt a plánuje s ním sňatek, což

podle jejího názoru představuje důvod pro udělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud odkazuje např. na svůj rozsudek ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, v němž byla řešena obdobná situace a v němž vyslovil: *Snaha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití se snoubenkou, která má desetiletou dceru, je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.* Lze odkázat rovněž na rozsudek ze dne 24. 9. 2003, č. j. 7 Azs 3/2003 – 36, v němž Nejvyšší správní soud m. j. uvedl, že: *Samotná skutečnost, že žadatel o azyl má v úmyslu se v České republice oženit a založit zde rodinu, není bez dalších okolností hodných zvláštního zřetele důvodem pro udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.*

Stěžovatelka poměrně obecně, leč stále přípustným způsobem zpochybnila závěr žalovaného i krajského soudu stran posouzení doplňkové ochrany. Nejvyšší správní soud konstatuje, že udělení doplňkové ochrany přichází v úvahu pro některý z důvodů taxativně stanovených v § 14a odst. 2 zákona o azylu (viz např. usnesení zdejšího soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 9 Azs 45/2009 - 94). Stěžovatelka hrozící nebezpečí vážná újmy po svém návratu do vlasti spatřovala ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti, aniž by blíže uvedla, v čem by takové ohrožení mělo spočívat. Uváděla pouze hrozící ekonomické potíže.

V případě této námitky se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje se závěrem žalovaného i krajského soudu, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro přiznání doplňkové ochrany. Žalovaný na základě obsahu žádosti stěžovatelky, její výpovědi během pohovoru a obsahu informací o zemi původu, věc správně posoudil a své závěry řádně zdůvodnil, když poukázal na skutečnost, že stěžovatelka v průběhu správního řízení potvrdila, že na Ukrajině neměla v minulosti žádné problémy se státními orgány a vycestovala legálně na vlastní doklady. V průběhu správního řízení stěžovatelka potvrdila, že z vlasti odjela z důvodu příležitosti k výdělku a vylepšení ekonomické situace svých dětí. Jiné potíže neměla, nezmínila jakékoliv potíže ze strany ukrajinských státních orgánů či problémy kvůli její rase, národnosti, náboženství apod. Ve svých tvrzeních uváděla pouze obavy z ekonomické situace, které však nelze podřadit pod definici vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Lze poukázat v tomto ohledu např. na rozsudek ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007, v němž Nejvyšší správní soud m. j. vyslovil, že *„ekonomické potíže, např. obava, že bude v případě návratu do vlasti nezaměstnaný, nelze považovat za hrozbu nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu.“* Na základě všeobecně známých informací o situaci na Ukrajině lze rovněž vyloučit, že v tomto státě v současnosti probíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt, jímž by mohla být stěžovatelka ohrožena.

Stěžovatelkou uváděné důvody tedy nelze považovat za důvody zakládající nárok na udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

K obecné námitce nedostatečných skutkových zjištění bez upřesnění konkrétních pochybení správního orgánu, Nejvyšší správní soud uvádí, že tato námitka byla již předmětem řady jeho rozhodnutí a proto odkazuje, např. na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 – 61, www.nssoud.cz, v němž mimo jiné vyslovil, že *„Nejvyšší*

správní soud nesdílí názor stěžovatelky, že by si správní orgán pro své rozhodnutí neopatřil úplné a objektivní podklady o stavu lidských práv v zemi původu či provedl nedostatečná zjištění ohledně konkrétní situace stěžovatelky. Nejvyšší správní soud prozkoumal celý správní i soudní spis. Nezjistil, že by k některým námitkám či podkladům stěžovatelem předložených nebylo přihlédnuto. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že jsou jasně označeny důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutkový stav byl zde přiléhavě právně posouzen. Stěžovatelka sama neoznačila žádné konkrétní údaje či skutečnosti, které měly být při přezkoumání krajským soudem pominuty. Námitky stěžovatelky učiněné v kasační stížnosti zůstávají v rovině obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného. Z rozhodnutí žalovaného plyne, že situaci v domovské zemi stěžovatele zjistil a popsal na základě četných zdrojů, mj. zpráv Ministerstva zahraničí USA a zprávy Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Za těchto okolností nelze tvrdit, že by žalovaným provedené dokazovaní bylo nedostatečné a skutková podstata, ze které správní orgán vycházel, neměla oporu ve spise", obdobně též rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 174/2004 – 103, www.nssoud.cz.

Stejně postupoval žalovaný i ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatelce a proto lze na rozhodnutí zdejšího soudu zcela odkázat.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Odměna zástupkyni stěžovatelky JUDr. Aleně Lněničkové, advokátce, která byla stěžovatelce k její žádosti ustanovena pro řízení o kasační stížnosti usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 14. 12. 2011, č. j. 49 Az 29/2011 – 36, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu ve věci samé (doplnění kasační stížnosti ze dne 28. 12. 2011) podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif"). Za výše uvedené úkony tak náleží zástupkyni stěžovatelky odměna ve výši 2 x 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 4800 Kč. Zástupkyně stěžovatelky soudu v podání ze dne 1. 2. 2012 sdělila, že není plátem daně z přidané hodnoty, a proto se její odměna o částku odpovídající této dani nezvyšuje. Zástupkyni stěžovatelky tak bude vyplacena částka ve výši 4 800 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu